

פרשת שמות – "אנשים אחים אנחנו" ינון ורהפטיג / מנהל בית הספר

**"ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי מכה
איש עברי מאחיו"**

משה רבינו גדל בבית פרעה ועל כן יש להניח כי גדל כמצרי על כל המשתמע מכך. אולם בזמן מסוים כאשר הוא גדול יותר, הרמב"ן כותב: "שגדל והיה לאיש" הוא יוצא החוצה גם לאזורים הפחות מוכרים לו.

ויצא אל אחיו מעידה התורה, מי הם אותם אחים? המצרים איתם גדל בבית פרעה או שמא מדובר באחיו האמתיים? מעמו שלו? העברי?
בהמשך הפס' כתוב **"וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו"** במקרה זה קל יותר להבין כי מדובר באיש עברי מתוך פשט הפס'.

הרמב"ן על התורה כותב: "ויצא אל אחיו כי הגידו לו אשר הוא יהודי והיה חפץ לראותם בעבור שהם אחיו. והנה נסתכל בסבלותם ועמלם ולכן הרג המצרי המכה הנלחץ"

אבן עזרא כותב: "ויצא אל אחיו. המצרים כי בארמון המלך היה וטעם מאחיו אחר הזכיר עברי ממשפחתו, כמו אנשים אחים"

בפירוש דעת מקרא מציינים כי: "משה בחר ללכת אל אחיו ומכאן שלא העלימה בת פרעה ממנו כי עברי הוא, ועוד בהיותו בבית פרעה הכיר את הוריו ואת משפחתו"

מבט אל עבר ספר בראשית חושף לא מעט יחסים מורכבים בין אחים, השיא זהו כמובן המקרה של יוסף ואחיו.
יוסף הולך לחפש את אחיו בשכם במצוות אביו ואז טובע את המילים המהדהדות: **"את אחי אנוכי מבקש"**.
בעומק הדברים מחפש יוסף את הקרבה לאחים אשר נוטרים לו טינה עקב החלומות. יוסף לצערו שומע את תשובתו של האיש **"נסעו מזה"** וידועים דברי רש"י: **"הסיעו עצמם מן האחוזה"** כלומר האחים פשוט לא מעוניינים והשלכתו של יוסף לבור מוכיחה זאת מעל לכל ספק.

יוסף למרות הטראומה הנוראה לא נוטר טינה וגם אחרי מות אביו ממשיך לעסוק בחיבור ואומר לאחיו כי אל להם לחשוש: **"ואתם חשבתם עלי רעה אלוהים חשבה לטובה"**.

נראה כי המסר הזה של האחוזה בין האחים בולט מאוד בפרשתנו, פרשת שמות. משה מוחבא בתיבה על שפת היאור, סיטואציה מאוד מסוכנת ומיד נאמר: **"ותצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו"** ובהמשך כאשר בת פרעה רואה את הנער הבוכה נחלצת אחותו של פרעה ומציעה לקרוא לאישה מינקת.

ו... זה לא נגמר. בהמשך הפרשה כאשר הקב"ה נגלה אל משה ומנסה לשכנעו ללכת אל פרעה על מנת לדבר על ליבו שיוציא את בני ישראל ממצרים, הוא מוסיף את הדברים הבאים: **"ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בליבו"**

התורה טורחת לציין כי מדובר באהרן אחיך, הרי הוא ברור שהוא אחיו. אלא שאחיך ישמח בליבו שמחה אמיתית, לא יקנא בך ואף יפרגן לך.
הרמב"ן כותב: "ולא יקנא בך למעלתך על השליחות הנכבדת הזאת"

משה רבינו לפני חזרתו למצרים פונה אל יתר חותנו ואומר:

"אלכה נא ואשובה אל אחי אשר במצרים ואראה העודם חיים"

למי מתכוון משה במילה אחי?

יש שהוא מתכוון לאחיו ממש אהרן ומרים, יש שכוונתו לקרוביו ואולי בעצם כוונתו לעמו, עמו שלו, עם ישראל.
אם נחזור לפס' בו פתחנו, **"ויגדל משה ויצא אל אחיו...."** נראה כי משה רבינו על אף שגדל בבית פרעה, בתוך תוכו מבעבע רגש חזק מאוד של אחווה כלפי האחים שלו, העברים בבחינת:
"אנשים אחים אנחנו"

נישא תפילה ליושב במרומים כי כמו משה רבינו, גם אנחנו בכל פעם שנצא החוצה, נביט סביב אל אחינו ואחיותינו ומיד נחוש בליבנו את רגש האחוה מבעבע בתוכנו.

שבת שלום!!!

ינון